

[Hartling.]

tidsbegrænse denne adgang, hvis man vil.

Jeg har beskæftiget mig med lærermangelen i folkeskolen, fordi den er mest akut. Men på længere sigt vil der også komme mangel i gymnasieskolen, som det fremgik af redegørelsen. Der må det igen være rigtigt at angribe problemet ud fra de 3 synspunkter: behov, produktion og reserver.

Hvad nu behovet angår, var det måske også rimeligt at gå timetal og holddeling lidt efter i sømmene i gymnasiet. Det må være urimeligt at lade en gymnasielærer sidde med et hold på mindre end f. eks. 6 elever. Det er naturligvis effektivt og også morsomt at have en så lille flok at undervise, men i tider med lærermangel er det at rutte med arbejdskraften. Det bør være sådan, at hold under 6 elever ikke kan godkendes i noget fag; det er et rimeligt og forsvarligt minimum. Når vi har overflod af lærere, kan vi vende tilbage til andre forhold; men som det nu er, er det et rimeligt og forsvarligt forslag.

Hvad produktionen angår, er jeg enig med universitetet og gymnasielærere i, at vi skal ikke gennemføre nogen slags halvårlig uddannelse; det vil være en kortsynet politik. Men det betyder ikke, at man ikke godt kunne tage studietiden op til revision. Og hvordan kan det gå til, at ansvarlige myndigheder ligefrem har advaret imod at gå ind i det studium? Jeg har ikke hørt dette berørt i dag, men indtil for nylig har det været sådan. I det hele taget er det et spørgsmål, om ikke hele uddannelsen til gymnasielærer skulle underkastes en undersøgelse. Fordi det har været godt nok i går, er det ikke så sikkert, at det stadig er det i dag.

Hvad endelig reserverne angår, peger jeg igen på mit forslag om at lade lektorerne fortsætte 2 år ekstra, hvis de selv ønsker det.

Jeg kunne yderligere gøre opmærksom på, at vi i folketingsudvalget i 1958 sørgede for, at § 16 i gymnasieloven ikke blev alt for

stram. Gymnasieskolens Lærerforening havde ønsket, at betingelsen for ansættelse — ja, og for anerkendelse ved private gymnasieskoler — var en dansk skoleembedseksamen eller magisterkonferens. Vi bevarede den frihed, den dispensationsmulighed, som fandtes i den gamle lov; vi fik kun utak for det; men det kunne være, at denne mulighed kunne blive til gavn og glæde for alle parter, f. eks. ved at muliggøre ansættelse af tilstrækkeligt kvalificerede folk fra andre nordiske lande eller fra andre uddannelsesområder.

Jeg håber, at den højtærede undervisningsminister må få held, mod og handlekraft til at tage et frisk initiativ og til ikke at være bange for at gøre det lidt usædvanlige, så at danske forældre, der har børn i folkeskole og gymnasieskole, under denne alvorlige misere ikke skal føle sig ladt i stikken af de øverste myndigheder.

Jeg har læst i bladene, at den siddende regering er sådan en handlekraftig regering, og jeg har set i de radikale aviser, at man så at sige sætter sig tilbage i stolen og siger: opgaven er løst. Jeg siger — og jeg har skolen bag mig og har forældrene bag mig — at hvad angår lærermangelen, er opgaven ikke løst. Det har aldrig været så slemt som nu. Vi har en lærermangel, har vi nu fået at vide, på 2 850 i folkeskolen; efter ministerens egne tal er mangelen i 1959 forøget med 168, og så går vi endda ud fra, at hver af de 1 533 dimitterede har søgt ind i skolens tjeneste. Det vil da altså sige, at opgaven ikke er løst, men at det er gået den gale vej med måske et par hundrede eller flere i 1959.

Jeg lagde mærke til, at den højtærede undervisningsminister i begyndelsen af sin redegørelse gik frisk frem og sagde: vi må finde en effektiv løsning. Men efterhånden blev det hele lidt svagere: man følger udviklingen i undervisningsministeriet. Og lidt senere i redegørelsen fulgte man stadig udviklingen, og til sidst var man opmærksom på problemerne og ville overveje forskellige forslag. Nu beder vi om, at man ikke